



BIBLIOTEKA PUBLICZNA

im. J. Iwaszkiewicza w Sępólnie Krajeńskim

Sprawozdanie z działalności Biblioteki Publicznej im. Jarosława Iwaszkiewicza w Sępólnie Krajeńskim



Materiał z działalności Biblioteki za rok 2020 i trzy kwartały roku 2021 został opracowany przez dyrektora Grażynę Kędzierską na posiedzenie Rady Miejskiej w Sępólnie Krajeńskim, które odbędzie się w dniu 27 października 2021 roku.

Sępólno Krajeńskie, październik 2021 roku

Biblioteka Publiczna im. Jarosława Iwaszkiewicza w Sępólnie Krajeńskim jest gminną instytucją kultury, prowadzącą w szczególności działalność w zakresie upowszechniania kultury i świadcząca ogólnie dostępne i bezpłatne usługi zgodnie z art. 14 ust.1 ustawy o bibliotekach. Podstawą jej działalności jest Statut . Zgodnie z Porozumieniem zawartym w dniu 31.10.2007 r. pomiędzy Gminą Sępólno Kraj. a Starostwem Powiatowym w Sępólnie, powierzono Bibliotece pełnienie funkcji i zadań właściwych bibliotece powiatowej.

Do zasadniczych zadań statutowych Biblioteki należy: gromadzenie, opracowywanie i udostępnianie szeroko rozumianych zbiorów bibliotecznych, służących zaspokajaniu potrzeb czytelniczych mieszkańców gminy i powiatu sępoleńskiego, a także popularyzacja wiedzy oraz dorobku kulturalnego gminy i powiatu sępoleńskiego.

Strukturę organizacyjną Biblioteki tworzą : Biblioteka Główna i Czytelnia dla dorosłych wraz z ośrodkiem wiedzy o regionie i cyfrowym archiwum tradycji lokalnej, Oddział dla dzieci, Czytelnia Dziecięca, Księgarnia „Przy Bibliotece” a także dział gromadzenia i opracowywania zbiorów (znajdują się przy ul. Wojska Polskiego 22) oraz Filia Miejska (ul. Kościuszki 11).

Dzisiejsza Biblioteka jest instytucją kultury, która z powodzeniem łączy tradycję z nowoczesnością. W roku 2021 przypada jubileusz jej 75.lecia nieprzerwanego funkcjonowania i wpisywania się w krajobraz kulturalny miasta.

Biblioteka dysponuje uniwersalnym księgozbiorem liczącym ponad 52 tys. książek, czasopismami, ostatnio księgozbiór uzupełniany jest o audiobooki, multimedia i zbiory regionalne, zaś od września 2013 roku mieszkańcy naszego miasta i powiatu mają bezpłatny dostęp do książek elektronicznych z bazy IbukLibra i Legimi. Od niedawna biblioteka ma w swoich zbiorach także gry planszowe, wypożyczanie których cieszy się dużą popularnością, podobnie jak audiobooki. Sępoleńska księżnica posiada stronę internetową www.biblioteka-sepolno.pl, na której znajduje się katalog on-line informujący o jej zasobach.

Sępoleńska księżnica zapewnia swobodne korzystanie z wiedzy, komputerów, tabletów i laptopów z dostępem do Internetu i innych urządzeń. Biblioteka Publiczna im. Jarosława Iwaszkiewicza w Sępólnie Krajeńskim to instytucja z tradycją, wychodząca naprzeciw wymaganiom stawianym nowoczesnym instytucjom kultury.

W okresie sprawozdawczym działalność Biblioteki była uwarunkowana wystąpieniem stanu pandemii koronawirusa i funkcjonowała na zasadach zgodnych z obowiązującymi rozporządzeniami Rady Ministrów i rekomendacjami Biblioteki Narodowej.

Najważniejsze zmiany w funkcjonowaniu Biblioteki w okresie pandemii dotyczyły:

- konieczności okresowego zamknięcia placówki dla czytelników: od 16.03 – 4.05 i 7.11 – 6.12.;
- konieczności czasowego oddelegowania części pracowników do pracy zdalnej,
- ograniczania liczby czytelników w pomieszczeniach bibliotecznych (po otwarciu instytucji),
- okresowego braku wolnego dostępu do półek dla czytelników,

- całkowitego zawieszenia dostępu do stanowisk komputerowych dla czytelników,
- zawieszenia funkcjonowania czytelni, w tym czytelni prasy (dostępne tytuły były wypożyczane czytelnikom na zewnątrz).
- całkowitego zawieszenia usługi wypożyczeń międzybibliotecznych,
- zniesienia na okres pandemii kar dla czytelników za przetrzymywanie zbiorów bibliotecznych.

W okresie otwarcia Bibliotek w warunkach pandemii instytucja przygotowała dla swoich użytkowników filmowy instruktaż na temat bezpiecznego korzystania ze zbiorów bibliotecznych, a także na bieżąco informowała o zasadach obowiązujących użytkowników chcących skorzystać z jej usług (plakaty, informacje w formie infografik na stronie internetowej i w mediach społecznościowych, informacje prasowe).



Poza koniecznym, dwukrotnym okresem zamknięcia instytucji, niemal wszystkie oddziały biblioteczne w pozostałej części roku były czynne dla czytelników w możliwym zakresie, warunkowanym obowiązującym reżimem sanitarnym.

Praca instytucji w okresie pandemii skupiała się przede wszystkim wokół takich obszarów , jak:

- zapewnienie obsługi czytelników w możliwym zakresie i realizacja specjalnych usług bibliotecznych, wynikających z sytuacji epidemicznej;
- utrzymanie stałego kontaktu (mailowego i telefonicznego) z czytelnikami, m.in. w zakresie udostępniania kodów do portalu Legimi, informowania ich o aktualnej sytuacji związanej z możliwością i zasadami korzystania z placówek bibliotecznych, rezerwacji książek;
- intensyfikacja w zamkniętych czasowo placówkach wewnętrznych prac bibliotecznych, w tym :
- porządkowanie zbiorów magazynowych; selekcja i kontrola zbiorów, oraz optymalne zagospodarowanie jej księgozbioru;

- terminowy zakup i opracowanie nowych zbiorów bibliotecznych;
- opracowanie wniosków do programów MKDNiS na rok 2021;
- redagowanie artykułów do prasy lokalnej i fachowej promujące działalność i zbiory instytucji;
- podniesienie kompetencji zawodowych poprzez organizację szkoleń, webinarów i warsztatów;
- intensyfikacja prac w elektronicznych bazach danych (uzupełnianie, modyfikowanie i aktualizowanie opisów, korekta deskryptorów);
- przygotowanie do realizacji nowej oferty, głównie online (zarówno kulturalnej, jak i edukacyjnej), w tym opracowanie gier mobilnych.

Pomimo pandemii i związanych z nią koniecznych ograniczeń, w okresie sprawozdawczym sytuacja finansowa placówki była stabilna.

W roku 2020 biblioteka pozyskała następujące środki zewnętrzne na wsparcie działalności statutowej, zakup zbiorów oraz działalność kulturalną z:

- 1) Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa” na zakup nowości wydawniczych **11.150,00 zł**,
- 2) **Mała Książka – Wielki Człowiek**- wyprawki czytelnicze dla dzieci z Gminy
- 3) Projekt Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Partnerstwo dla Książki na realizację projektu „ **Kulturalny tygiel biblioteczny**”- **14.900,00 zł**
- 4) Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa w ramach Partnerstwa dla Książki i realizacja autorskiego projektu biblioteki „ **Bajkowy Zakątek**”- **10.425,00 zł**
- 5) Realizacja projektu ze środków UE za pośrednictwem Urzędu Marszałkowskiego w Toruniu: Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność objętego PROW na lata 2014-2020. „**Zakup sprzętów i wyposażenia dla Biblioteki Publicznej w Sępólnie Krajeńskim**”- całkowita kwota zadania **88.360,00 zł** (dofinansowanie w wysokości **55.139,00 zł**)

Natomiast w roku 2021

- 1) Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa; Kierunek interwencji 1.1. Zakup i zdalny dostęp do nowości wydawniczych - **8.100,00 zł**
- 2) **Mała Książka – Wielki Człowiek**- wyprawki czytelnicze dla dzieci z Gminy Sępólno w wieku 3 – 6 lat
- 3) Projekt Ministerstwa Kultury , Dziedzictwa Narodowego i Sportu w programie Partnerstwo dla Książki na realizację projektu „**Biblioteczny niezbędnik**”- **22.500,00 zł**

Wyszczególnione projekty kulturalne , dofinansowane ze środków ministerstwa kultury, obejmowały różnorodne działania, które wpisały się w niżej opisaną działalność animacyjną i upowszechnieniową.

Dbając o popularyzację czytelnictwa biblioteka podejmuje różne działania i inicjatywy skierowane do mieszkańców. Znana jest ona ze swojej aktywności upowszechniającej czytelnictwo nie tylko mieszkańcom gminy i powiatu, ale w wydarzeniach przez nią organizowanych uczestniczą mieszkańcy różnych , czasami odległych regionów.

Koronawirus sprawił, że ubiegłe 12 miesięcy możemy podzielić na okres przed epidemią i w trakcie epidemii. Bez względu na sytuację nie ustawaliśmy w staraniach, aby jak najlepiej zaspokajać potrzeby mieszkańców w zakresie kultury, edukacji, wychowania oraz rozrywki.

Pierwsze tygodnie minionego roku nie zwiastowały jeszcze dramatycznych zmian, charakterystycznych dla kolejnych miesięcy. Dzieci zdążyły wziąć udział w feriiach zimowych pt. **“Biblioteka pełna wrażeń, czyli 51 pomysłów na nudę!”**.



W ramach zajęć skorzystały między innymi z kina sferycznego i warsztatów z lalkarzami. Miały również szansę poznać **Darię i Krzysztofa Nowakowskich** z ich uroczymi psami, stanowiącymi część zaprzęgu, którym biblioteczni goście poruszali się po Laponii.



Starszym zaproponowaliśmy wernisaż sztuki biomechanicznej **Roberta Skazy** i malarstwa surrealistycznego **Waldemara Kuczerepy**.



Fanów dobrej literatury i muzyki zaprosiliśmy na spotkanie autorskie z **Mariuszem Czubajem** i **Marcinem Świetlickim**.



Z kolej miłośnicy opery mogli posłuchać w bibliotece opowieści **Leszka Skazy** pt. **“Wielcy twórcy dla Pań, o Paniach i o miłości do Pań”**. A dzień po spotkaniu z Leszkiem Skazą księżnica zamknęła się dla wszystkich użytkowników.

Co dalej? - w marcu to pytanie zadawano sobie w wielu domach, abstrahując już od działalności instytucji kultury... Mimo dużej niepewności i zablokowania biblioteki dla osób z zewnątrz, wciąż pracowaliśmy. Część swoich obowiązków wykonywaliśmy zdalnie, na miejscu zajęci byliśmy odświeżaniem wystroju oraz dostosowywaniem pomieszczeń biblioteki do realiów rozrastającego się księgozbioru i wymagań stawianych przez cyfryzację. Wzbogaciliśmy się o nowe pecety, laptopy, aparat fotograficzny i dwa skanery. Olbrzymią metamorfozę przeszedł magazyn na książki. Został on wyremontowany, zaś wysłużone półki i szafy zastąpiliśmy nowoczesnymi przesuwными regałami. Wymagało to dwukrotnego przeniesienia tysięcy książek, uzyskany efekt jest jednak wart włożonego wysiłku.



Z czasem sytuacja epidemiologiczna unormowała się na tyle, że przy zachowaniu reżimu sanitarnego mogliśmy z powrotem otworzyć się na czytelników. Z mieszanymi uczuciami przyjęliśmy ostateczne rozstrzygnięcie programu grantowego **“Partnerstwo dla książki”**, ogłoszonego przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego. W 2020 roku aż dwa nasze projekty znalazły się wśród inicjatyw wyróżnionych dofinansowaniem. W ramach projektu **“Bajkowy świat”** przeprowadziliśmy zajęcia wakacyjne dla najmłodszych (których kulminacją stanowiło przedstawienie **“Czarne i białe”** w wykonaniu aktorów Teatru **“Pod Orzełkiem”**), zorganizowaliśmy spotkania z wieloma ciekawymi osobami (podróżnik Robert Gondek, pisarki Magdalena Zarębska i Anna Czerwińska-Rydel, pisarz Marcin Kozioł), przeprowadziliśmy konkursy **“Wierszykarnia”** i **“Mistrz Pięknego Czytania”**, bawiliśmy się w trakcie fantastycznie kolorowego i aktywnego Dnia Postaci z Bajek.





Drugi ministerialny projekt, **“Kulturalny tydzień biblioteczny”**, skierowany był do starszego odbiorcy. W ramach niego odbyły się: warsztaty malowania na ceramice i tkaninie, dwa koncerty (papięski w wykonaniu solistów zespołu Arte Con Brio i bożonarodzeniowy w wykonaniu znanej u nas i lubianej rodziny Rzyskich), wystawa prac uczestników Warsztatów Terapii Zajęciowej w Sępólnie, spotkanie autorskie z dziennikarzem i podróżnikiem Jakubem Poradą, przedstawienie teatralne **“Ich czworo”** Gabrieli Zapolskiej (z brawurowymi rolami Wandy i Eugeniusza Rzyskich).



Wydarzeniem łączącym oba projekty była październikowa Noc Bibliotek, w trakcie której wszystkich uczestników zabawiał Teatr Gwitajcie. Bawiliśmy się wówczas, i nuąc szlagiery dwudziestolecia międzywojennego, i słuchając niezapomnianych piosenek o miłości, i oglądając fantastyczny spektakl inspirowany “Pchłą szachrajką” Jana Brzechwy.



Poza tym we współpracy ze Stowarzyszeniem Trzecie Miejsce w wakacje realizowaliśmy projekty “Etno Sępólno” i “Z legendą za pan brat”. Pierwszy z nich odkrywał przed mieszkańcami nieco zapomniany folklor i gwarę krajeńską, drugi był adresowany do dzieci i młodzieży.



Nie zawiedliśmy również jako instytucja zajmująca czołowe miejsce w powiecie w dziedzinie odkrywania i popularyzowania historii lokalnej. Zorganizowaliśmy **IV edycję Wielkiego Testu z Historii Sępólna Krajeńskiego**, w Wałdowie opowiedzieliśmy o rodzinie Komierowskich z Komierowa, mieliśmy swój mały wkład w powstanie tablic rozmieszczonych w różnych punktach miasta, odkrywających przed mieszkańcami i naszymi gośćmi przeszłość miasta.



Dużo emocji wywołało spotkanie z **dr. Adamem Węsierskim**, autorem książki poświęconej działalności służby bezpieczeństwa w powiecie sępoleńskim w latach 1945-89. Idąc z duchem czasu, z końcem roku rozpoczęliśmy prace związane z uruchomieniem strony www.ciozsepolna.pl, prezentującej treści dotyczące historii całego powiatu sępoleńskiego.



Część z powyższych działań miała formę online, reszta była realizowana hybrydowo. “Hybrydowość”, “książka na wynos”, “spotkanie online” - to terminy używane przez nas w ostatnich miesiącach częściej, niż byśmy chcieli. Cząstkowe i okresowe przeniesienie działalności księżnicy do przestrzeni wirtualnej nie jest bowiem w stanie w pełni zastąpić codziennych czy cyklicznych spotkań na miejscu, w siedzibie biblioteki.



Istotna poprawa sytuacji pandemicznej nastąpiła w okresie od czerwca 2021 roku i pozwoliła bibliotece zorganizować letni wypoczynek dla dzieci. W okresie wakacji letnich udało się nam także zorganizować spotkanie

Miłośników historii II wojny światowej zaprosiliśmy do dyskusji z dziennikarzem, współautorem książki „Mały Oświęcim. Dziecięcy obóz w Łodzi” – Błażem Torąńskim.

Mieliśmy także przyjemność gościć jedną z najbardziej cenionych dziennikarek i reporterek - Justynę Kopińską, która w swojej twórczości porusza niewygodne sprawy, którymi żyje cała Polska.



Z kolei młodszy czytelnicy mieli okazję spotkać się z Joanną Jagiełło, podczas spotkania młodzież zapoznała się z twórczością autorki i poruszyć spraw trudnych, ale niezwykle ważnych dla młodych osób. Poruszyliśmy problemy takie jak m.in. kompleksy z powodu swojego ciała, trudny relacji międzyludzkich, zaburzenia odżywiania, przekraczanie fizycznych granic drugiej osoby czy nastoletnie ciążę.



Nauczeni doświadczeniem z poprzednich lat zauważyliśmy, że literatura w połączeniu z muzyką jest jedną z ulubionych form przekazu naszych czytelników. Z tego też powodu przygotowaliśmy dla mieszkańców Sępólna bogatą ofertę literacko – muzyczną. W ciągu ostatnich dwóch lat odbyły się : koncert papieski i koncert patriotyczny „Polska to taka kraina, która się w sercu zaczyna” w wykonaniu znakomitych bydgoskich solistów kwartetu smyczkowego „Arte Con Brio” pod batutą Mirosława Przybyła, recital norwidowski „Skowronek śpiewał – ja o świcie wstałem, i czułem życie, i życie kochałem...” w autorskiej aranżacji Pawła Melnarowicza.



Wyłoniliśmy mistrzów pięknego czytania w powiecie sępoleńskim, laureatów konkursu dla przedszkolaków w ósmej edycji Wierszykarni, poznaliśmy zwycięzcę testu o historii miasta Sępólna Krajeńskiego.



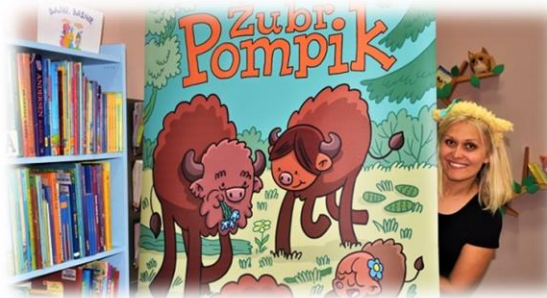
W roku 2001 nie zapomnieliśmy o miłośnikach podróży i do sępoleńskiego klubu podróżnika zaprosiliśmy dwóch obywateli : Joannę Nowak - z wykształcenia fizjoterapeuta, z zamiłowania podróżnik, fotograf, narciarz opowiedziała nam o swojej przygodzie życia. W 2014 roku wraz z 20-miesięczną córeczką Gają wyruszyła do Ameryki Południowej. Tak rozpoczęła się ich sześćioletnia podróż przez kilka kontynentów, w tym państwa Ameryki Łacińskiej oraz Azji Wschodniej i Centralnej. Gaja w bibliotece przygotowała mini wystawkę, na której mogliśmy podziwiać rękodzieło pochodzące z różnych zakątków świata.



Z kolei Piotr Kowalczyk w czasie spotkania przytaczał wiele ciekawostek, dotyczących kultury, obyczajów, wierzeń i codziennego życia mieszkańców odległych rejonów świata. Była to doskonała lekcja o tolerancji, stereotypach, różnorodności świata i rzetelności informacji.



Dla najmłodszych odbiorców literatury zorganizowaliśmy spotkania animacyjne z Bajanką, która w formie zabaw wprowadziła dzieci w świat popularnych książeczek z serii Kicia – Kocia i Żubrze Pompiku.



Bardzo ciekawą formą promocji czytelnictwa są spektakle teatralne oparte na twórczości znanych i cenionych pisarzy, które w sposób namacalny, fizyczny prezentują to, co istnieje tylko na papierze i w naszej wyobraźni. Dużą frekwencją cieszyły się też wielopokoleniowe spektakle „Czarne i Białe” oraz „Morskie opowieści”, które stanowiły atrakcję dla mieszkańców z okazji Dni Sępólna.



Od lat jest także stabilna sytuacja kadrowa. W Bibliotece zatrudnionych jest 9 osób na 9 etatach : dyrektor, księgowa, pracownik obsługi, starszy bibliotekarz w Filii Miejskiej, bibliotekarz w wypożyczalni Oddziału dla dzieci, bibliotekarz w czytelni Oddziału dla Dzieci, młodszy bibliotekarz w czytelni dla dorosłych, prowadzący jednocześnie CATL, bibliotekarz w wypożyczalni dla dorosłych, 1 bibliotekarz w Księgarni i równocześnie w dziale gromadzenia i opracowania zbiorów. Wszyscy pracownicy posiadają odpowiednie kwalifikacje do zajmowanych stanowisk pracy w bibliotekach, uzupełniane bieżącymi szkoleniami i warsztatami (certyfikaty w aktach osobowych).

Koszty zatrudnienia(tj. wynagrodzenia, ZUS, FP, świadczenia urlopowe, nagrody jubileuszowe) wynikające ze stosunku pracy w roku 2020 wyniosły 561.417,11 zł , tj. 64,58 % całości kosztów utrzymania instytucji.

W okresie zamknięcia placówki dla czytelników zorganizowano pracę zdalną dla części zespołu pracowniczego i zrealizowano zadania, które były możliwe do wykonania w tym trybie. Przeprowadzono również wiele bibliotecznych prac wewnętrznych w niemal wszystkich działach. Pracownicy merytoryczni przygotowali w tym okresie także materiały edukacyjne, gry mobilne, filmy i prezentacje publikowane na stronie Biblioteki i Facebooku, gdzie zamieszczane są posty z ciekawostkami, nowościami książkowymi, quizami, zagadkami i kartami pracy dla najmłodszych czytelników, ciekawostki z życia biblioteki z okazji jubileuszu 75. lecia naszej biblioteki, zdjęcia i opisy historycznych zdarzeń z naszego archiwum CATL





W okresie sprawozdawczym bibliotekarze uczestniczyli w szkoleniach. Ciężar działań bibliotekarzy w okresie pandemii został przeniesiony w kierunku kształcenia i samodoskonalenia. Jak wykazuje roczny rejestr szkoleń w roku 2020 r uczestniczyliśmy rekordowo. Ponadto podczas pracy zdalnej bibliotekarze poszerzali swoją wiedzę także w formie samodoskonalenia za pośrednictwem różnych webinarów i wykładów online. Ich tematyka obejmowała takie zagadnienia, jak m.in.: formy pracy z czytelnikiem, osoby niepełnosprawne jako uczestnicy kultury, kreatywność w działaniach bibliotekarzy, literatura jako narzędzie terapeutyczne, biblioteka zdalnie, narzędzia cyfrowe, pisanie wniosków i projektów, lider w zespole.

Ze względu na sytuację epidemiologiczną zrezygnowano z prowadzenia większości tradycyjnych działań edukacyjnych i kulturalnych. Część z nich natomiast przeniesiono do Internetu. Wiązało się to jednak z koniecznością podnoszenia wśród załogi kompetencji w zakresie organizowania bibliotecznych działań online. Bardzo ważne okazały się szkolenia w tej dziedzinie, m.in.: „Praca online w instytucji kultury – kompetencje społeczne i emocjonalne w pracy z trudnym odbiorcą.”, „Mniej znaczy więcej, czyli Jak zainteresować odbiorcę w social media”, "Manager kultury online - zarządzanie ryzykiem w projektach kulturalnych online", "Podcast – Jak od zera stworzyć ciekawy podcast?”.

Bibliotekarze uczestniczyli także w kursach e-learningowych: Przetwarzanie obrazów cyfrowych w programie GIMP, Mini komiks , tworzenie interaktywnych materiałów dydaktycznych, Chmura wyrazowa, Tworzenie prezentacji PREZI.

GROMADZENIE I OPRACOWYWANIE I UDOSTĘPNIANIE ZBIORÓW

W okresie sprawozdawczym zbiory biblioteczne wzrosły ogółem o **1.691** książek i **32** zbiory specjalne na łączną kwotę **38.954,00** zł.

Podobnie jak w roku ubiegłym Starostwo Powiatowe w Sępólnie przeznaczyło środki na zakup nowości wydawniczych w kwocie **15.000** zł dzięki czemu Biblioteka zyskała **583** książki łącznie .



W 2020 r. z programu Biblioteki Narodowej „Zakup nowości wydawniczych do bibliotek publicznych” sępoleńska księżnica uzyskała dofinansowanie w kwocie **11.150,00** zł z programu „Zakup nowości do bibliotek publicznych” (w tym **1.160,00** na zakup usług dostarczania publikacji drogą elektroniczną – Legimi).



STAN ZBIORÓW:

- ponad **52.734** książek,
- **30** roczników czasopism plus bieżąca prenumerata 9 tytułów czasopism
- ponad **620** zbiorów specjalnych o wartości 15.705,05, w tym 497 materiałów audiowizualnych, z czego ponad 364 to audiobooki, 93 gry planszowe



I. SPRAWOZDAWCZOŚĆ

UŻYTKOWNICY BIBLIOTEKI

W roku 2020 biblioteka zarejestrowała 1.628 czytelników wypożyczających książki do domu, którzy odwiedzili w tym celu bibliotekę ponad 10.254 razy. Struktura liczby 1.628 czytelników z podziałem na wiek przedstawiała się następująco : do lat 5 – 92, od lat 6 do 12 lat-333; od 13 do 15 lat- 135, od 16 do 19 lat- 120, od 20 do 24 lat-112; od 25 do 44 lat – 337; od 45 do 60 lat-231; powyżej 60 lat- 268 osób)

Liczba zapisanych czytelników, którzy wypożyczają książki do domu a także liczba odwiedzin w wypożyczalni w wybranych latach przedstawia się następująco:

<i>Rok</i>	<i>Liczba czytelników</i>	<i>Odwiedziny w wypożyczalni</i>
2018	1 609	12 108
2019	1 668	12 570
2020	1 628	10.254
2021 – III kwartały	1 412	8 905

Ze względu na zaistniałą sytuację epidemiczną trudno porównywać jakiegokolwiek dane statystyczne z latami poprzednimi. Biblioteka nie w pełni normalnie funkcjonowała: były okresy czasowego zamknięcia , przez prawie cały rok (od maja 2021) ruch czytelniczy był ograniczony brakiem wolnego dostępu do półek, przez większą część roku nieczynne

pozostawały czytelnie, a co za tym idzie niewiele było udostępnień prezencyjnych książek i prasy oraz osób korzystających z Internetu.

Wyraźnie jednak widać, że po czasowym zamknięciu biblioteka powoli zaczyna znów tętni życiem, zaspokajając głów nie potrzeby czytelnicze mieszkańców. W dalszym ciągu w zawieszeniu pozostaje realizacja kompleksowej oferty edukacyjnej i kulturalnej. Jednak w coraz większym zakresie jest ona prowadzona w sieci za pośrednictwem bibliotecznych mediów społecznościowych. Wiele z dotychczasowych tradycyjnych działań trafia do swoich odbiorców w formule online.

WYPOŻYCZENIA KSIĄŻEK NA ZEWNĄTRZ

<i>Rok</i>	<i>Książki</i>	<i>Czasopisma</i>	<i>Dokumenty elektr.</i>	<i>Pozostałe</i>
2018	26246	782	0	152
2019	27369	1395	33	406
2020	22541	841	15	268
2021 –III kwartały	21382	789	2	350

WYPOŻYCZENIA NA MIEJSCU i odwiedziny w czyteln

<i>Rok</i>	<i>książki</i>	<i>czasopisma</i>	<i>Dokumenty elektroniczne</i>	<i>Pozostałe zbiory</i>	<i>odwiedziny</i>	<i>Osoby korzystające z Internetu</i>	<i>Osoby uczestniczące w wydarzeniach</i>
2018	11219	1498	527	461	6667	3414	5686
2019	10665	1741	725	971	8779	3777	9976
2020	3718	792	189	292	3180	845	8043

Biblioteka kontynuowała współpracę z Wojewódzką i Miejską Biblioteką Publiczną im. dra. Witolda Bełzy w Bydgoszczy w zakresie bezpłatnego udostępniania użytkownikom biblioteki z e-booków. Za usługi zdalnego dostępu do książek elektronicznych biblioteka poniosła wydatki w kwocie **4.982,00 zł**

Obserwujemy duży wzrost zainteresowania usługą, która szczególnie w czasie pandemii zyskała wielu nowych użytkowników.

„Książka na wynos” – usługa bezdotykowych wypożyczeń, odbywających się poza lokalem bibliotecznym, uruchomiona na początku listopada. W ciągu niecałych 2 miesięcy zaobserwowaliśmy wzrost tą usługą, z której tygodniowo korzystało ponad 100 osób, wypożyczając maksymalną i dopuszczoną regulaminem ilość książek

„Książka na telefon” – Biblioteka w dalszym ciągu świadczy taką usługę dla swoich czytelników, którym stan zdrowia bądź wiek nie pozwala na wizyty w placówkach bibliotecznych.

Podsumowanie

Sprawozdanie z działalności Biblioteki w roku 2020 i 2021 przypadło na czas panowania w kraju stanu epidemii koronawirusa Covid-19. Pandemia wymusiła na wszystkich zastosowanie nowych form przekazu. Zauważalne było zwiększenie zainteresowania książką w formie audiobooków i ebooków. Czytelnicy dokonywali zamówień samoobsługowych za pośrednictwem katalogu online biblioteki, za jego pośrednictwem dokonywali prologat wypożyczeni. Wzrosła aktywność użytkowników strony internetowej biblioteki do 4.852 osób, które dokonały 24 772 odsłon strony , podobna sytuacja była w mediach społecznościowych. W czasie pandemii nie malało zainteresowanie internetową działalnością na polu popularyzacji historii lokalnej :

- stronę www.komierowscy.pl odwiedziło od października 2020r. do października 2021r. **1800** osób.

- stronę www.clizsepolna.pl odwiedziło od stycznia do października 2021 roku **2200** osób

Łącznie to **4000** użytkowników.

Biblioteka zorganizowała **26** przedsięwzięć online, które obejrzało **5.716** osób

ANALIZA DANYCH STATYSTYCZNYCH

Przygotowując sprawozdanie z działalności Biblioteki Publicznej w Sępólnie Krajeńskim na potrzeby obrad Rady Miejskiej w Sępólnie Krajeńskim dokonałam analizy nie tylko danych statystycznych macierzystej biblioteki ale także skorzystałam z ogólnopolskich wyników wskaźników funkcjonalności bibliotek publicznych na podstawie danych za rok 2020. W badaniu funkcjonalności bibliotek publicznych realizowanym w 2021 roku (dane za 2020 rok) uczestniczyło **2508** placówek co stanowi 98,9%.

W analizie dokonałam porównania sępoleńskiej biblioteki z innymi bibliotekami publicznymi z grupy gmin miejsko-wiejskich oraz tych do 20.000 mieszkańców.

Mierniki usytuowano w 4 obszarach zagadnieniowych takich jak:

1. Zasoby, dostęp, infrastruktura
2. Wykorzystanie zbiorów
3. Wydajność i efektywność
4. Potencjał i rozwój

WE wszystkich obszarach, wskaźnikach i miernikach sępoleńska biblioteka osiąga dobre wyniki w porównaniu do średniej krajowej Zdecydowanie przewodzi w zakresie wydajności i efektywności oraz potencjału i rozwoju. Deklasuje inne biblioteki w grupie gmin miejsko-wiejskich w zakresie procentowego budżetu biblioteki uzyskanego ze specjalnych grantów lub dochodów własnych ponieważ osiąga ten wskaźnik na poziomie 30,5 % przy średniej krajowej 6,1%. Znacznie wyróżnia ją także udział użytkowników w imprezach bibliotecznych

w przeliczeniu na 1000 mieszkańców, 100% opracowania zbiorów komputerowo, kwalifikacje pracowników, liczba godzin udziału w szkoleniach zawodowych, wydatki na zbiory elektroniczne oraz zakres usług sieciowych.

W rankingu przygotowanym przez Rzeczpospolitą sępoleńska biblioteka od lat zajmuje czołowe miejsca; ostatnio jest trzecia w województwie kujawsko-pomorskim

➔ **NAJLEPSZE BIBLIOTEKI W REGIONACH - PIERWSZA TRÓJKA**



Wybrane wskaźniki funkcjonalności bibliotek przedstawia poniższa tabela, stanowiąca załącznik do niniejszego sprawozdania.

Uzupełnieniem sprawozdania będzie prezentacja multimedialna o realizowanych w latach 2020,2021 projektów finansowanych ze środków Ministerstwa Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu, przedstawiona podczas obrad sesji Rady Miejskiej w Sępólnie.

Załącznik:

Wyniki ogólnopolskich badań funkcjonalności bibliotek publicznych za 2020 rok				
<i>Lp.</i>	<i>Mierniki</i>	<i>Średnia krajowa gmin miejsko-wiejskich</i>	<i>Średnia krajowa gmin miejsko-wiejskich do 20 tys.</i>	<i>Wyniki Biblioteki Publicznej w Śepólnie Krajeńskim</i>
Zasoby, dostęp, infrastruktura				
1.	Liczba zbiorów bibliotecznych w przeliczeniu na 1000 mieszkańców	3531	3204	3395
2.	Liczba tytułów czasopism bieżących w przeliczeniu na 1000 mieszkańców	1,25	1,12	0,7
3.	Liczba zakupionych książek w przeliczeniu na 1000 mieszkańców	104,7	91,7	86,3
4.	Liczba nabytków w stosunku do liczby zbiorów bibliotecznych (%)	4,07	3,93	3,23
5.	Liczba ubytków w stosunku do liczby zbiorów bibliotecznych (%)	5,64	5,58	1,59
6.	Zbiory opracowane komputerowo w stosunku do ogólnej liczby zbiorów (%)	75,56	79,05	100
7.	Powierzchnia biblioteki dostępna dla użytkowników w przeliczeniu na mieszkańca	0,03	0,03	0,03
8.	Liczba publicznie dostępnych stanowisk komputerowych z dostępem do internetu w przeliczeniu na 1000 mieszkańców	0,82	0,81	1,27
9.	Liczba godzin w tygodniu, w których dostępne są usługi biblioteczne	42	42	46
10.	Personel w przeliczeniu na 1000 mieszkańców	0,41	0,56	0,38
Wydajność, Efektywność				
1.	Koszt w przeliczeniu na odwiedziny w bibliotece	52,3	50,5	39,1
2.	Stosunek wydatków na gromadzenie i obsługę zbiorów do kosztów personelu	0,12	0,12	0,09
3.	Wydatki biblioteki w przeliczeniu na użytkownika	394,3	401,9	535,7
<i>Lp.</i>	<i>Mierniki</i>	<i>Średnia krajowa gmin miejsko-wiejskich</i>	<i>Średnia krajowa gmin miejsko-wiejskich do 20 tys.</i>	<i>Wyniki Biblioteki Publicznej w Śepólnie Krajeńskim</i>
Wykorzystanie				
1.	Wypożyczenia w przeliczeniu na mieszkańca	1,9	1,8	1,5
2.	Wykorzystanie zbiorów w bibliotece w przeliczeniu na mieszkańca	0,1	0,1	0,3
3.	Aktywność wykorzystania zbiorów (obrót)	0,6	0,6	0,5
4.	Liczba pobranych dokumentów z zasobów elektronicznych w przeliczeniu na mieszkańca	0,1	0,1	0,2
5.	Odwiedziny fizyczne w bibliotece w przeliczeniu na mieszkańca	1	1	1,4
6.	Odwiedziny wirtualne w przeliczeniu na mieszkańca	4,5	2,4	1,6
7.	Udział użytkowników w imprezach bibliotecznych organizowanych przez bibliotekę w sposób tradycyjny w przeliczeniu na 1000 mieszkańców	86	81	620
8.	Udział użytkowników w imprezach bibliotecznych organizowanych przez bibliotekę online w przeliczeniu na 1000 mieszkańców	240	223	363
9.	Liczba uczestników szkoleń dla użytkowników w przeliczeniu na 1000 mieszkańców	7	6	3
10.	Procent populacji docelowej objętej usługami	12	11	10
Potencjal i Rozwój				
1.	Wydatki na zbiory elektroniczne jako procent wydatków na gromadzenie zbiorów	3,4	4,9	10,1
2.	Wydatki na zbiory biblioteczne w przeliczeniu na mieszkańca	2,67	2,37	3,15
3.	Liczba godzin udziału w szkoleniach zawodowych w przeliczeniu na pracownika biblioteki	9	9	61
4.	Wykwalifikowani pracownicy biblioteki jako procent wszystkich pracowników działalności podstawowej	69,5	70,9	100
5.	Procent budżetu organizatora przeznaczony na bibliotekę	0,7	0,7	0,9
6.	Procent budżetu biblioteki uzyskany ze specjalnych grantów lub dochodów własnych	6,1	8,2	30,5
7.	Usługi sieciowe i/lub interaktywne (od 1 do 12)	5	5	8